

Nr 746

Av herr **Elofsson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 100, angående ändrad organisation av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets och trädgårdsnäringens områden.

Kungl. Maj:ts proposition nr 100 år 1965 bygger till en del på de synpunkter och förslag som framförts av 1960 års jordbruksutredning. I propositionen har framlagts många intressanta förslag angående den nya organisationen, men dessa förslag har tyvärr inte varit föremål för en sådan allsidig utredning som hade varit önskvärd. Det har också av departementschefen anmälts att en ny utredning omedelbart efter den 1 juli skulle igångsättas och att man därvid skulle ha överläggningar med olika parter. Det är många ytterst betydelsefulla frågor, som endast tangerats i propositionen, vilket också innebär att man inte föreslår något bestämt ställningstagande i olika spörsmål.

Här skall endast anföras ett par exempel.

Försöksverksamheten på jordbrukets område är mer än 60 år gammal, och man kan med fog framhålla att den svenska försöksverksamheten har en stor andel i framåtskridandet på växtodlingens område. I Kristianstads län skördades föregående år 322 jordbruksförsök av olika slag. Av dessa försök var tre fjärdedelar s. k. länsförsök medan endast en fjärdedel var så kallade riksförsök, dvs. bekostades helt av lantbrukshögskolan. Länsförsöken bekostas till större delen av sällskapen själva och dessa närstående organisationer. I avsikt att förbättra möjligheterna för sällskapen att sköta de ofta komplicerade riksförsöken har sällskapen företagit en stark upprustning av försöksavdelningarna och köpt in dyrbara maskiner för att rationellt kunna sköta försöken. Enligt propositionen skall det nya organet inte ha någon egen försöksverksamhet, utan denna skall skötas av lantbrukshögskolan och andra forskningsinstitutioner. Detta skulle innebära att större delen av de nuvarande länsförsöken skulle försvinna och därmed det lokala intresset för försöken och framåtskridandet på växtodlingens område. Detta torde inte vara avsikten med omorganisationen, som skulle syfta till en bättre ordning.

De nuvarande hushållningssällskapen medverkar även för en rationell kontrollföreningsverksamhet, stamboksföring, besiktningar m.m. och arbetar på många andra sätt tillsammans med föreningar av skilda slag för en förbättrad husdjursproduktion. Genom detta stöd har sällskapen i hög grad bidragit till en effektivisering av animalieproduktionen. Någon lösning på denna betydelsefulla verksamhet har i propositionen ej föreslagits.

Man har i propositionen föreslagit att hushållningssällskapens stadgar skall omarbetas och att dessa skall godkännas av Kungl. Maj:t. Detta kan innebära vissa begränsande faktorer, som borde ha varit klarlagda. För att samarbetet mellan stat och enskilda företagare skall kunna bli effektivt torde det vara nödvändigt att sällskapen får handlingsfrihet.

Det finns sålunda många frågor som inte är tillräckligt utredda i den föreliggande propositionen, och med anledning härav får jag hemställa, att riksdagen måtte besluta, att den föreslagna omorganisationen av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets och trädgårdsnäringens område förklaras vilande i avvaktan på att de i propositionen föreslagna utredningarna är slutförda och tills dess 1960 års jordbruksutredning i sin helhet är klar.

Stockholm den 27 april 1965

G. Elofsson

Nr 747

Av herr **Hansson, Nils, m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 100, angående ändrad organisation av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets och trädgårdsnäringens områden.

(Lika lydande med motion nr 879 i Andra kammaren)

Stockholm den 27 april 1965

Nils B. Hansson

Gudmund Ernulf

Per Hilding
